

«Бекітемін»

Мектеп шарфеторы

А.Ж.Достанова

«Ембі қаласының мектеп жаңындағы интернаты бар
№ 7 ЖББОМ» КММ-нің 2024-2025 оку жылындағы
«Ғажайып қазақ тілі»
мектепшілік ақысыз үйірме жоспары

Үйірме жетекшісі: Түгелбай Л.Б

Түсінік хат

Тіл қашанда ұлт мәдениетінің, өнер-білімнің ұлы каруы, алтын тұғыры саналатындықтан, казак тілі мен адебиетінің келешек көкжиектері білім беру ұйымдарының қазіргі таңдағы оқытылу жайынан бастау алады. Осы түргыдан алғанда курс оқушының талабын ұштап, шыгармашылық, тұлғалық шарықтауына мүмкіндік береді, интелектуалдық денгейін біктеады. Қазақ тілінен жүргізілетін практикалық жұмыстарға койылатын талап ерекше. Сабакта әр оқушының белгілі тақырыптардан олимпиадага өзінше жұмыс жасауды мән беріледі. Бұл оқушының қабілетін дамытады, белгілі тақырыптардан терең теориялық білім алып, оны іс жүзінде колдануға дагдыландырады. Сонымен катар оқушының білімді шала түсінген тұстарын практика жүзінде нактылауда атқаратын қызметі зор. Негізгі мақсаты — оқушылардың материалды жүйелі турде менгеруіне жағдай жасау, қазақ тілі гылымының теориялық негіздерін менгерту. Аталмыш бағдарлама синтаксистік талдауды үренуге мүмкіндік тудырады. Бағдарлама жоспары оқушылардың жазбаша тілін дамытуға көмек көрсетеді. Бағдарламада сөздердің грамматикалық байланысынан бастап сөйлемнің тыныс белгілеріне дейін қамтылған.

Факультатив курсынын мақсаты — ана тілінің қызметін жүйелі менгерген, оның қыр-сыры мен тарихын жетік білітін, карым-катастық біліктілігі дамыған, ұлттық санасты ояңған дара тұлға қалыптастыруға мүмкіндік туғызу.

Осы мақсаттан туындаудың міндеттер:

- оқушылардың фонетикалық, морфологиялық, лексикалық және синтаксистік машықтары мен дағдыларын дамыту;
- тіл дыбыстары, сөз таптары мен косымшалар туралы теориялық білімдерін жүйелеу;
- теориялық білімдерін ауызша, жазбаша сөйлеу тілдерінде орынды колдануға төсөлдіру;
- оқушылардың шыгармашылық қабілеттерін дамыту;
- оку материалдары арқылы ана тілін жетік менгерген ұлтжанды тұлға қалыптастыру;

Бағдарламадағы практикалық жұмыстарға теориялық негіз ретінде С. Кенесбаевтың, F. Мұсабаевтың «Қазіргі казак тілі» /лексика, фонетика/, С. Мырзабековтың «Қазақ тілінің дыбыс жүйесі», А. Ыскаковтың «Қазіргі қазак тілі» /морфология/, М.Балақаев пен Т. Қордабаевтың «Қазіргі казак тілі» /синтаксис/ атты енбектері пайдаланылды.

Пәнаралық байланыс: қазақ әдебиеті, орыс тілі.

Курсты жүргізетін жұмыс түрлері мынандай:

1. Қазақ тілінен берілетін теориялық білімді практикалық жұмыстармен тыңыз ұштастырып, тіліміздің өзіндік зандылықтарын өздерінің ауызша, жазбаша жұмыстарында дұрыс сауатты колдану;
2. Өтілген грамматикалық ережелердің негізінде мәтінмен жұмыс істеу;
3. Фонетикалық ерекшеліктер, орфографиялық зандылықтарды дұрыс танып, ұксас формаларды бірден ажырату үшін салыстыру, талдау жұмыстарын жүргізу;
4. Жай талдау үлгісімен катар талдаудың жаңа әдісі сатылай кешенді талдау үлгілерін жүргізу;
5. Деңгейлік тапсырмалар орындау;

Корытындылау: оқушылардың білімі әр тақырыпты өткен сайын тест жұмыстары арқылы бағаланады.

Оқушының білімі мен біліктілігіне қойылатын талаптар:

Оқушылар нені білу керек:

- казақ тіл білімінің салалары бойынша барлық ережелерді ;
- білгенін практика жүзінде іске асыра алуды;

- талдау машинының жоғары болуы;
- орфографиялық заңдылықтарды терең менгеру;
- салыстыра алу кабілетінің басым болуы;

Окушылар иені үйрену керек:

- тіліміздің өзіндік заңдылыктарын өз жұмыстарында сауатты колдану;
- грамматикалық ережелер негізінде мәтінмен жұмыс істеу;
- сатылай кешенді талдау үлгілерін меңгеру;
- деңгейлік

Білім деңгейін тексеру:

1. Бақылау жұмысы
2. Тест жұмыстары

Оку-әдістемелік кешендер:

1. Диадактикалық материалдар
2. УБТ жинағы
3. Электронды оқулықтар

Күтілетін иәтиже:

- салыстыра, дәлелдей, талдай, корытындылай білу дағдыларын менгеру, тілдік және әдеби білімдерінің толығуы;
- практикалық, танымдық, шығармашылық тапсырмаларды еркін орындаі алу;
- сауатты жазу, сауатты сөйлеу, озіндік ой дербестігінің болуы;

Күнтізбелік - тақырыптық жоспары

5 «Ә»

Жыл бойына – 34 сағат, аптасына – 1 сағат.

№	Оқу тақырыптары	Сағат саны	Мерзімі			Кайталау	Пәнаралық байланыс
			5 «ә»				
1	Кіріспе сабак	1					
2	Фонетика	1				грамматикалық категориялар	орыс тілі
3	Дауысты дыбыстар.	1				грамматикалық категориялар	орыс тілі
4	Диктант	1				Пунктуациялық нормалар	орыс тілі

5	Дауыссыз дыбыстардың ерекшелігі	1				грамматикалық категориялар	орыс тілі
6	Орфография , орфоэпияның негізгі қағидасы	1				Орфография заңдылығы	
7	Тест тапсырмалары	1					
8	Үндестік заны	1				Фонетика	орыс тілі
9	Ықпалдың түрлері	1				Ішерінді ,кейінгі ықпал	орыс тілі
10	Бұын. Тасымал. Екпін	1				Бұын түрлері	
11	Тест жұмысы.(фонетика тақырыбын қайталау)	1					орыс тіл, қазақ әдебиеті
12	Лексика салалары	1				Мағыналары	орыс тіл
13	Колдану аясы шектеулі сөздер	1				Сөз.Сөз тіркестері	орыс тіл, қазақ әдебиеті
14	Колдану аясы шектеулі сөздер	1					
15	Тұрақты сөз тіркесі	1				Тұрақты мен тұраксыз сөз	орыс тіл, қазақ

					тіркестері	әдебиеті
16	Сөз мағынасы	1			Тура мен ауыспалы	орыс тіл, казак әдебиеті
17	Антоним. Синоним. Омоним.	1				орыс тіл, казак әдебиеті
18	Тест жұмысы. /Лексика бөлімін қорытындылау/	1				орыс тіл, казак әдебиеті
19	Сөзжасам. Сөз кұрамы.	1				орыс тіл, казак әдебиеті
20	Қосымшалар. Жүрнәк пен жалғау	1			Жүрнектар, олардың құрамы. Жалғаулардың түрлері.	
21	Морфология. Сөз таптары	1				орыс тіл, казак әдебиеті
22	Зат есім.Сын есім.	1				орыс тіл, казак әдебиеті

23	Диктант	1				Пунктуациялық нормалар	
24	Сан есім. Сан есімнің сойлемдегі қызметі	1					
25	Есімдік. Есімдіктің түрлері.	1					орыс тіл, казак әдебиеті
26	Етістік. Заттың іс-әрекетін, кимылтын білдіретін сөз табы туралы.	1					орыс тіл, казак әдебиеті
27	Үстөу. Түрлері.	1					
28	Одағай. Түрлері.	1					орыс тіл, казак әдебиеті
29	Шылау. Атқаратын қызметі.	1					орыс тіл, казак әдебиеті

30	Тест жұмысы. Морфология саласы бойынша білімдерін корытындылау.	1					орыс тіл, казак әдебиеті
31	Сөз тіркесі. Сөз тіркесінің құрамы.	1				Сөз тіркесінің басты грамматикалық қасиеті.	орыс тіл, казак әдебиеті
32	Сөйлем. Түрлері.	1					
33	Бірынгай мүшелер. Ерекшелігі.	1					
34	Тест жұмысы. Окушылардың білімдерін корытындылау	1				Откенде қайталау	